

O B S A H

	strana
Ú V O D	3
I.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Ján Botto: Smrť Jánošíkova	5
Jozef Cíger Hronský: Ako sa Zajkovi doma povodilo	5
VÝKLADOVÁ ČÁST	
1. <u>Postavení spisovné slovenštiny v Československu</u>	6
1.1. Slovenština jako národní jazyk	6
1.2. Vztah češtiny a slovenštiny v životě a kultuře Československa	7
1.3. Základní etapy vývoje slovenského jazyka	8
C v i č e n í a ú k o l y	11
II.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Ľudovít Štúr: Na výšinách	12
Margita Figuli: Tri gaštanové kone	12
VÝKLADOVÁ ČÁST	
1. <u>Slovenský jazyk ve vyučování mateřskému jazyku na 1. st. ZŠ</u>	14
1.1. Poznávání slovenštiny v předmětu český jazyk	14
1.2. Pasivní česko-slovenský bilingvismus	15
1.3. Podíl předmětu český jazyk na výchově k českoslo- venské státnosti	16
1.4. Učitel mateřského jazyka a jeho úloha při usku- tečňování idejí česko-slovenské vzájemnosti	17
C v i č e n í a ú k o l y	18
III.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Ľudmila Podjavorinská: Sirotky	20
Martin Kukučín: Rysavá jalovica	20
VÝKLADOVÁ ČÁST	
ZÁKLADY SLOVENSKÉ MLUVNICE	21

	strana
A. <u>H l á s k o s l o v í</u>	21
1. <u>Hlásky a písmena</u>	21 °
2. <u>Výslovnost hláskových skupin</u>	25
3. <u>Základní pravopisné jevy</u>	26
C v i č e n í a ú k o l y	28
IV.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Ivan Krasko: Vždy si myslím	30
Janko Jesenský: Slovenčina	30
Dominik Tatarka: Navrávačky	30
VÝKLADOVÁ ČÁST	
B. <u>T v a r o s l o v í</u>	32
1. Specifické /diferenční/ znaky slovenského tvarosloví	32
2. <u>S k l o ň o v á n í j m e n</u>	33
2.1. <u>Skloňování podstatných jmen</u>	34
C v i č e n í a ú k o l y	34
Přehled skloňování podstatných jmen	36
V.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Štefan Moravčík: Krajina so stromami, Vlak do Kútov	37
Ladislav Mňačko: Smrť obuvníka Poudiša	37
VÝKLADOVÁ ČÁST	
<u>Skloňování podstatných jmen /pokračování/</u>	38
C v i č e n í a ú k o l y	42
VI.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Milan Lasica: Vybrané slová	44
Pavol Janík: Strom v prvej osobe jednotného čísla	44
Božena Slančíková-Timrava: Príde čas	45
VÝKLADOVÁ ČÁST	
2.2. <u>Skloňování přídavných jmen</u>	46
C v i č e n í a ú k o l y	49

VII.

TEXTOVÁ ČÁST

Andrej Sládkovič: To české tábory	51
Pavel Koyš: To by som ti chcel napísať	51
Ľudo Ondrejov: Syn môj milený	52

VÝKLADOVÁ ČÁST

2.3. <u>Skloňování zájmen</u>	53
2.4. <u>Skloňování číslovek</u>	57
Cvičení a úkoly	62

VIII.

TEXTOVÁ ČÁST

Mária Ďuričková: Orava, Orava	63
Krista Bendová: Génus	63
František Švantner: Horiaci vrch	64

VÝKLADOVÁ ČÁST

3. Časování sloves	65
3.1. Obecný rozdíl mezi slovenskými a českými slovesy	65
3.2. Tvary sloves	65
Cvičení a úkoly	69

IX.

TEXTOVÁ ČÁST

Rudolf Fabry: Jak ti to dlho trvá	71
Ladislav Ťažký: Ostrov vodných hláv	71

VÝKLADOVÁ ČÁST

3.3. Třídění sloves	72
Cvičení a úkoly	75

X.

TEXTOVÁ ČÁST

Pavol Országh Hviezdoslav: Ó mládež naša	76
Vincent Šíkula: Žobráci	77

VÝKLADOVÁ ČÁST

4. Neohrabné slovní druhy	78
4.1. Příslovce	78

	strana
4.2. Částice	80
4.3. Cítoslovce	80
4.4. Předložky	80
4.5. Spojky	81
Cvičení a úkoly	81
XI.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Svetozár Hurban Vajanský: Pýcha Tatier	83
Peter Karvaš: Zmŕtvychvstanie deduška Kolomana	83
VÝKLADOVÁ ČÁST	
C. <u>Poznámky ke skladbě</u> <u>slovenštiny</u>	84
1. Expresivní prvky ve větné stavbě	85
2. Modální, fázová a limitní slovesa ve větě	85
3. Jednočlenné věty	86
4. Používání tvarů trpného rodu	86
5. Vytčený infinitiv	86
6. Rozdíly v slovesných vazbách	86
7. Vykání	87
Cvičení a úkoly	88
XII.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Janko Kráľ: Jarná pieseň	89
Mária Rázusová-Martáková: Píšťalka	90
VÝKLADOVÁ ČÁST	
D. <u>Slovní zásoba z diferenčního</u> <u>hlediska</u>	90
1. Shodná část slovní zásoby	90
2. Rozdílná část slovní zásoby	91
2.1. Vrstva slov formálně /podobou/odlišných	91
2.2. Vrstva slov významem odlišných /česko-slovenská homonyma/	92
2.3. Frazeologické rozdíly	94
Cvičení a úkoly	95

	strana
XIII.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Emil Boleslav Lukáč: Je hviezdou táto zem	96
Klára Jarunková: Jediná	96
VÝKLADOVÁ ČÁST	
E. Rozdíly v slovotvorných prostředcích češtiny a slovenštiny	98
1. Příponové odvozeniny	98
2. Předponové odvozeniny	100
3. Zkratky a značky	101
Cvičení a úkoly	101
XIV.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Pavol Országh Hviezdoslav: Krvavé sonety	102
Rudo Moric: O mŕtvom vtáčikovi	102
VÝKLADOVÁ ČÁST	
<u>Jazykový rozbor textu /z dife-</u> <u>renčního hlediska/</u>	103
Text k rozboru	103
1. Lexikální rovina	105
2. Slovotvorná rovina	107
3. Hlásková rovina	107
4. Tvarová rovina	109
5. Větná rovina	112
Cvičení a úkoly	113
XV.	
TEXTOVÁ ČÁST	
Peter Jaroš: Tisícročná včela	114
Vladimír Mináč: Marka Nalezenka	114
VÝKLADOVÁ ČÁST	
Překlad slovenského textu	115
1. Překlad jako prostředek pro porozumění obsahu a estetické stránce slovenského textu	115
2. Umělecký překlad	118
Cvičení a úkoly	123

	strana
Užitá a doporučená literatura	125
OBSAH	127